

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Erdős Klára ügyvéd által képviselt I. rendű, a dr. Sokolowski Stanislaw ügyvéd által képviselt II. rendű felpereseknek, a ... részéről eljáró Gáspár János felszámoló által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. június 1. napján meghozott, 4.P.23.746/2008/17. számú részítélete ellen, a II. rendű alperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részíteletét ítéletnek tekintve, azt megváltoztatja, és arra kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 15 nap alatt 2.906.131 (kétmillió-kilencszázhatyven-százharmincegy) forint tőkét, ebből 1.150.000 (egymillió-százötvenezer) forint után 2001. november 22. napjától, 1.692.131 (egymillió-hatszázkilencvenkétezer-százharmincegy) forint után 2002. január 16. napjától, 64.000 (hatvannégyezer) forint után 2002. március 20. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11 %, 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 270.000 (kétszázhetvenezer) forint első- és másodfokú együttes perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak felhívásra 348.800 (háromszáznegyvennyolcezer-nyolcszáz) forint kereseti és fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a tulajdonában lévő, és az általa vezetett ... forgalmi rendszámú személygépkocsival 2000. május 13-án összeütközött az alperes üzemeltetésében lévő tolólapos munkagéppel, amit P. T. J. vezetett. A baleset úgy következett be, hogy a munkagép vezetője az útkereszteződésben nem adta meg az elsőbbséget az elsőbbségadás kötelező táblával védett úton balról érkező személygépkocsinak. Az I. rendű felperes a két jármű ütközését megelőzően az adott útszakaszon

megengedett 50 km/h sebességnél gyorsabban haladt. Az I. rendű felperes gyermeke, aki a személygépkocsi hátsó ülésén utazott, a balesetben életét vesztette. Az I. rendű felperes felesége, **H. T.-né**, aki a gépkocsi jobb első ülésén utazott, súlyos sérüléseket szenvedett. A baleset időpontjában az I. rendű felperes a II. rendű felperesnél rendelkezett kötelező felelősségbiztosítással. A II. rendű felperes 2001. november 21-én 1.150.000 forintot, 2002. január 15-én 1.692.131 forintot, 2002. március 19-én 64.000 forintot fizetett meg **H. T.-né**nek. A baleset miatt indult büntetőeljárásban a bíróság jogerős ítéletével a munkagép vezetőjét bűnösnek mondta ki halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségében, míg az I. rendű felperest az ellene emelt vád alól felmentette.

A II. rendű felperes a keresetében 2.906.131 forint tőkének, ebből 1.150.000 forint után 2001. november 21. napjától, 1.692.131 forint után 2002. január 15. napjától és 64.000 forint után 2002. március 19. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatnak, valamint a perrel felmerült költségeinek a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Követelését arra alapította, hogy a baleset miatt bekövetkezett károkért kizárólag az alperes felelős, ezért az alperes köteles a II. rendű felperesnek a károsultnak kifizetett összeget megtéríteni.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult. Védekezésében arra hivatkozott, hogy a munkagép vezetőjének nem volt a munkáltatója. Előadta, hogy a gépet eseti megbízással adta **P. T. J.** birtokába. Az alperes álláspontja szerint emiatt őt a balesettel okozott károkért nem terheli felelősség. Hivatkozott az alperes arra is, hogy a baleset időpontjában rendelkezett felelősségbiztosítással.

Az elsőfokú bíróság a részítéletével a II. rendű felperes keresetét elutasította. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 174.400 Ft feljegyzett kereseti illetéket. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a II. rendű felperes nem bizonyította azt, hogy az I. rendű felperessel kötött felelősségbiztosítási szerződés teljesítéseként, a Ptk. 559. § (1) bekezdése alapján fizetett **H. T.-né**nek. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint emiatt a II. rendű felperes nem léphet fel a Ptk. 558. § (1) bekezdése értelmében törvényi engedményesként, és nem szálltak át rá a biztosítottat a kárral felelős személlyel szemben megillető jogok. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű felperes követelése jogalapjaként a többes károkozásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket jelölte meg, azonban a perben a többes károkozás ténye nem volt megállapítható. Az elsőfokú bíróság okfejtése szerint az I. rendű felperes büntetőjogi felelősségének megállapítására nem került sor, és a perben nem merült fel adat arra, hogy egyéb jogellenes károkozó magatartást tanúsított. A periratokhoz csatolt szerződés alapján az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy **P. T. J.**-nek az alperes nem volt munkáltatója, ezért az alperes kárfelelőssége a Ptk. 348. § (1) bekezdése alapján sem áll fenn. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Ptk. 350. § (1) bekezdésének utolsó mondata értelmében a megbízó nem vonható a megbízottal egyetemlegesen felelősségre abban az esetben, ha a kárt fokozott veszéllyel járó tevékenységgel okozták.

Az ítélet ellen elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése, másodlagosan annak megváltoztatása és keresetének teljesítése érdekében a II. rendű felperes terjesztett elő fellebbezést. A II. rendű felperes fellebbezési álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy a perben nem alkalmazhatók az alkalmazottért való felelősség szabályai. Kifejtette, hogy az alperes és P. T. J. között létrejött szerződés - annak tartalma alapján - munkaszerződés, ezért az alperes P. T. J. munkáltatója volt. Előadta, hogy az alperes a kárt a saját felelősségbiztosítójának is bejelentette. A II. rendű felperes fellebbezésében azzal érvelt, hogy az alperesnek ez a magatartása ellentétben áll a követelés jogcímét vitató perbeli nyilatkozatával. A II. rendű felperes okfejtése szerint azzal, hogy a károsultnak teljesített, az alperes jogalap nélkül jutott vagyoni előnyhöz, ezért a károsultnak kifizetett összeget az alperes a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján jogalap nélküli gazdagodás jogcímén is köteles megtéríteni. Utalt arra, hogy az alperes a követelés összegét nem vitatta.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés megalapozott.

A közlekedési balesetet, amelyben I. rendű felperes megsérült, két veszélyes üzem találkozása okozta. A Ptk. 345. § (1) bekezdése szerint, aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik.

A Ptk. 346. § (1) bekezdése értelmében, ha a kárt több személy fokozott veszéllyel járó tevékenységgel közösen okozta, egymás közötti viszonyukban a felelősség általános szabályait kell alkalmazni.

A balesetet okozó fokozott veszéllyel járó tevékenységet egyrészt az I. rendű felperes, mint a személygépkocsi üzembentartója és vezetője, másrészt az alperes, mint a munkagép üzembentartója folytatták.

I. rendű felperes a baleset bekövetkezésének időpontjában nem folytatott fokozott veszéllyel járó tevékenységet. A Ptk. 346. § (1) bekezdése csak a fokozott veszéllyel járó tevékenységgel közösen kárt okozó személyek egymás közötti jogviszonyára irányadó, nem alkalmazható azonban az olyan károsulttal szemben, akinek a tevékenysége nem sorolható a veszélyes üzem körébe.

Ebből az következik, hogy I. rendű felperessel szemben mind az I. rendű felperes, mind az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 345. § (1) bekezdése alapján áll fenn. A károsulttal szemben a felelősségük független a vétkességüktől.

A munkagép üzembentartása fokozott veszéllyel járó tevékenység, ezért az alperes kártérítési felelőssége I. rendű felperessel szemben az üzembentartói minőségére tekintettel a Ptk. 345. § (1) bekezdése alapján önállóan is fennáll. Ezért a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a per érdemi elbírálása szempontjából nem volt

jelentősége annak, hogy az alperes és a munkagép vezetője között milyen jogviszony állt fenn a baleset bekövetkezésének időpontjában.

A felperesek egyezően adták elő, és a perben az alperes sem tette vitássá azt, hogy az I. és a II. rendű felperesek között a baleset bekövetkezésekor kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződés volt hatályban. A perben csatolt iratokból megállapítható, hogy az I. rendű felperes a káreseményt a II. rendű felperesnek, mint biztosítónak, szabályszerűen bejelentette. A II. rendű felperes a felelősségbiztosítási szerződésen kívül semmilyen más jogviszony alapján nem volt köteles I. rendű felperes kárainak a megtérítésére, és a kártérítés teljesítéséhez más érdeke sem fűződött. A felelősségbiztosítási szerződésből eredő fizetési kötelezettség hiányában a teljesítés kifejezetten ellentétben állt volna a II. rendű felperes gazdasági érdekeivel. Mindezekből a körülményekből az ítéletálla álláspontja szerint okszerűen az a következtetés vonható le, hogy a II. rendű felperes az I. rendű felperessel megkötött felelősségbiztosítási szerződés alapján, annak teljesítése körében fizetett kártérítést I. rendű felperes nek. Ezért az ítéletálla nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az ítéletben kifejtett álláspontját, amely szerint a kifizetésre a szerződéses kötelezettségen kívül eső okból került sor.

I. rendű felperes kárait az I. rendű felperes és az alperes - fokozott veszéllyel járó tevékenységükkel - közösen okozták.

A Ptk. 344. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha többen közösen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg.

A Ptk. 337. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy egyetemleges kötelezettség esetében minden kötelezett az egész szolgáltatással tartozik, de amennyiben bármelyikük teljesít, vagy a kötelezettséget beszámítással megszünteti, a jogosulttal szemben a többiek kötelezettsége is megszűnik.

Ennek a rendelkezésnek az alapján I. rendű felperes választása szerint akár a II. rendű felperestől, mint az egyik károkozó felelősségbiztosítójától, akár az alperestől, mint a kárért felelős személytől követelhetette teljes kárának megtérítését.

A károkat a II. rendű felperes térítette meg, mint az egyik károkozó kötelezettségéért helytállni köteles biztosító. A II. rendű felperes a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján a kifizetett kártérítés alperes felróhatóságával arányos részének a megtérítését követelheti az alperestől.

Az I. rendű felperes a két jármű ütközését megelőzően a megengedettnél nagyobb sebességgel haladt. A büntetőeljárásban beszerzett, és a per anyagává tett szakvélemény alapján azonban kétséget kizáróan megállapítható az, hogy az I. rendű felperes akkor is csak féktávolságon belül észlelhette volna a munkagépet, ha a megengedett sebességgel halad. Ennek következtében a két gépjármű ütközése akkor sem lett volna elkerülhető, ha a felperes a megengedett sebességet nem lépi

túl. Emiatt az I. rendű felperes közlekedési szabályszegése és a baleset bekövetkezése között okozati összefüggés nem áll fenn.

Mindebből az a következtetés vonható le, hogy a baleset és I. rendű felperes kárainak bekövetkezése kizárólag a munkagép vezetőjének közlekedési szabálysértésére vezethető vissza, míg a károk bekövetkezése az I. rendű felperesnek nem róható fel. Ennek a jogkövetkezménye pedig az, hogy a bekövetkezett károkat az alperes egyedül köteles viselni, és a II. rendű felperes által a károsultnak kifizetett összeget köteles a II. rendű felperesnek megtéríteni. Mindezekre figyelemmel a II. rendű felperes keresetének jogalapja fennáll.

Az alperes I. rendű felperes kárainak felmerülését és azok összegét nem tette vitássá, az ellenkérelmében csupán felelősségének hiányára hivatkozott. Ezért a II. rendű felperes keresete az összeg tekintetében is megalapozott.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét - azt annak tartalmára és jellegére figyelemmel ítéletnek tekintve - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az alperest a rendelkező rész szerint marasztalta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest első- és másodfokú együttes perköltség megfizetésére, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján a feljegyzett kereseti és fellebbezési eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2010. március 18.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Lente Sándor s. k. előadó bíró, Dr. Csóka István s. k. bíró